

*АНДРЕЄВА Дар'я Євгенівна
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри цивільного, господарського та екологічного права,
Державний ВНЗ "Національний гірничий університет"*

**ЕКОЛОГІЯ ЛЮДИНИ: ЗДОБУВАЧ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК СУБ'ЄКТ І
ОБ'ЄКТ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВОГО РЕЖИМУ
АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ В ГАЛУЗІ
МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ**

В продовження раніше порушеної теми про становлення молоді особистості Українця, формування екосвідомості як повномасштабного й ґрунтового новітнього критерію в предметі регулювання адміністративних засад реалізації молодіжної політики в Україні [1], зазначимо про необхідність розгляду здобувача вищої освіти як об'єкта і суб'єкта соціальної структури сучасного українського суспільства.

Структуру особистості здобувача вищої освіти (як об'єкта і суб'єкта процесу навчання) вивчають, за допомогою власних засобів, педагогіка, психологія, соціальна психологія, соціологія. Але тільки юридична наука визначає статус суб'єкта і об'єкта в соціальному вимірі та за сучасних потреб суспільства.

Принципи дидактики розкривають стратегію впливу педагогічного працівника й умовності найкращого сприйняття цих впливів здобувачем освіти. Провідний дидактичний принцип – принцип свідомості, чи не єдиний в системі, звернений до дій самого здобувача освіти. Але в цьому принципі не може бути дана будь-яка вичерпна характеристика діяльності суб'єкта навчання. Оскільки цей принцип розкривається й конкретизується в педагогічній літературі переважно в інтелектуалістичному плані, тобто свідомість зводиться лише до мислення, до пізнавальної діяльності здобувачів освіти [2, с. 25].

Напроти, юридичною наукою визначається специфічність предмету регулювання освітньої діяльності та освітніх відносин. Межі предмета регулювання освітнього права зазначаються сторонами освітніх правовідносин - це суб'єкти викладання, суб'єкти учіння та навчальні заклади [3, с. 42]. Це впливає на визначеність статусу й структури організаційно-правових елементів освітнянських взаємовідносин. Що головне – впливає на свідомих учасників навчально-виховного процесу – здобувачів освіти та педагогічного (науково-педагогічного) складу.

Саме для того, щоб процес навчання був розкритий в аспекті діяльності здобувача вищої освіти, для того, щоб педагогічні працівники адміністрували цю діяльність на наукових засадах, необхідно розглянути студента, курсанта не тільки як того, кого навчають, але і як того, хто навчається. Така постановка питання не має за мету відкинути трактовку традиційної педагогіки : здобувач освіти як об'єкт навчання та «предмет діяльності» педагога. Навпаки, належить розглянути діалектичну єдність суб'єктивно-об'єктивної характеристики здобувача освіти.

Сучасне національне законодавство проголошує державні гарантії порядку здобуття й реалізації права молоді на освіту, визначає права та обов'язки учасників навчально-виховного процесу [4;5;6].

Будь-які прямі або непрямі обмеження прав і свобод молоді залежно від віку, крім передбачених законодавством, є протиправними і тягнуть за собою відповідальність, встановлену законами України. Реалізація молодими громадянами прав і свобод при соціальному становленні та розвитку не повинна завдавати шкоди інтересам суспільства, правам інших громадян. Неправомірні рішення державних або громадських органів, дії або бездіяльність посадових осіб можуть бути у встановленому порядку оскаржені молодими громадянами або їх представниками в суді.

Зміни в соціальній структурі сучасного українського суспільства, формування нової людини, проведення комплексних досліджень корінних проблем розвиненого демократичного суспільства, надання наукового підґрунтя шляхів та засобів розвинення соціальної правової держави, державні гарантії щодо сталих практичних проявів громадянського та інформаційного суспільства в Україні, рішучий поворот до суспільних наук - гуманітарної складової - в бік опрацювання завдань актуальних для викликів теперішнього й майбутнього.

На протязі довгих років робочий клас був рушійною виробничою силою суспільства. За сучасних умов розвитку людства змінилися умови праці робочого класу – науково-технічний прогрес знівелював багато складових виробничої діяльності : радикально перетворилася матеріально-технічна база виробничої сфери, методи організації, комунікації, управління. Головними постають вже не окремі досягнення науки, а високий науково-технічний рівень всього виробництва. Все більшим проявляється роль науки як безпосередньо продуктивної сили суспільства.

Це дозволяє заявити тезу про те, що авангардом створення нового розвинутого цілісного та ціннісного суспільства постає саме студентська молодь – здобувачі вищої освіти. Студенти, які вже мають середню загальну повну освіту, а деякі і професійно-технічну освіту, продовжують навчатися, засвоювати новітні досягнення культури й науки.

Передова людина сьогодні - людина, яка має широкий культурний кругогляд. Ця людина відчуває відповідальність за все, що відбувається в суспільстві. Ідеали людяності, екології щирості визначають всю її життєву лінію.

Невідворотність затухання й деградації в системі освіти України – це наслідок фінансування системи освіти упродовж останніх десятиріч та «державної зацікавленості» в підготовці та збереженні якісної складової інтелектуальних доопрацювань української нації й менталітету. Стрімке зниження в країні кількості інтелігенції, поширення бізнес-відносин на наукові школи, псевдонаукові роботи, науковий плуралізм, в тому числі й правовий, відсутність престижу напряму підготовки – «Педагогіка», байдужість та зневажливість суспільства вцілому й кожного окремо до соціальної групи «молодь», корумпованість, безвідповідальність, некараність менеджерів від

держави за відсутність ідеологічних векторів розвитку на подальше підвищення культури й освіченості народу тощо.

Збільшення питомої ваги працівників розумової праці в загальній масі працюючих – мета функціонування сучасної української держави. Справу розбудови цілісної та цілеспрямованої державності України неможливо рушити без всебічного розвитку самої людини. В процесі створення матеріально-технічної бази новітнього суспільства пріоритетом має стати тільки формування нової людини!

Суспільство майбутнього як і національна державність неможлива без економіко-правової основи, без залучення зарубіжного досвіду співпраці з відповідними інституціями, проте, що найцікавіше, - без формування у надзвичайно широких верств населення високого рівня культури й освіти.

Громадська думка більш рішуче повинна реагувати на порушення принципів моралі й правопорядку. З боку центральних органів виконавчої влади має стати обов'язковим формування й заохочення творчої ініціативи, людяності, створення обстановки поважного й дбайливого відношення, один до одного, до справи в цілому.

Здійснення цих планів стане можливим за умов підвищення свідомості кожного члена суспільства. Тільки люди високої ідейної переконаності, політичної зрілості, освіченості, кріпкої дисципліни та організованості можуть гідно вирішувати задачі, які Майбутнє ставить перед нами.

Тому, на нашу думку, саме молодь, освічена молодь, студентська молодь є тим активізатором дієвих перетворень у суспільному житті України. Для якої, першочергово, необхідно створити гідні умови для навчання, належного особистісного зростання, відтворити атмосферу турботливо-вимогливої довіри з боку держави, її апарату й механізму доступного законодавчого інструментарію.

Список використаних джерел:

1. Андреева Д. Є. Екологія щирості: до питання становлення молодшої особистості через режим адміністративно-правового регулювання освітянського простору / Д. Є. Андреева // Проблеми інтеграції та диференціації в екологічному праві: матеріали Всеукр. наук.-практ. круглого столу, 25 верес. 2014 р., м. Дніпропетровськ / ред.кол.: В.І. Андрейцев [та ін.]; М-во освіти і науки України; Нац.гірн.ун-т; Євраз.асоц.правничих шкіл і правників. – Д: НГУ, 2014. – 274 с. – С. 155-157.

2. Дмитриева М. С. Управление учебным процессом в высшей школе / М. С. Дмитриева. – Новосибирск, 1971. – 180 с. – (Репринтное издание. Компьютерная верстка и печать СПД-ФЛ Назарчук С.Л., г. Одесса, 2009).

3. Валеев Р. Г. Освітнє право України : [навч. посібник] / Р. Г. Валеев. – Луганськ, 2011. – 287 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://issuu.com/irf_ua/docs/edu-2011-9-16

4. Про освіту: Закон України від 23.05.1991 р. № 1060 – XII (з наступними змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1060-12>.

5. Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні: Закон України від 05.02.1993 р. № 2998-XII (з наступними змінами) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2998-12>

6. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556 – VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.